

Teologia Reformată – Ce se ascunde în spatele ei?

2 Israel și Biserica (Adunarea)

Sunt Israelul și Biserica două popoare sau familii de credință diferite, sau sunt un singur popor și o singură familie? Conform convingerii mele de credință, trebuie să facem distincție între Israel și Biserică. Conform punctului de vedere al Teologiei Reformate, există o singură Biserică, o singură familie de credință, de la Adam încoace.

Astfel, diferența dintre Israel și Biserică nu este văzută de Teologia Reformată¹ și acest fapt înseamnă că alte învățături importante nu sunt (sau nu pot fi) recunoscute. De exemplu, nu se face nicio distincție între revenirea Domnului pentru Biserică (pentru răpirea dinaintea Necazului cel mare) și venirea Domnului în putere și glorie pentru Israel. Cu toate acestea, are un impact enorm asupra vieții mele faptul că eu cred, de exemplu, că trebuie să trec prin Necazul cel mare sau că voi fi răpit înainte. Mai multe despre acest subiect în alt capitol. Viziunea mea asupra pământului și a tot ceea ce este vizibil se va schimba, de asemenea,² atunci când voi vedea că profețiile din Vechiul Testament nu se împlinesc în Biserică, care are o speranță cerească, ci în mare parte în Împărăția Milenară și în Israel, care are o speranță și o chemare pământească.

În conformitate cu punctul de vedere al Teologiei Reformate, Biserica este formată din toți credincioșii adevărați de la Adam încoace³ și nu există nicio diferență între credincioșii din Vechiul Testament și cei din Noul Testament în ceea ce privește poziția credinciosului înaintea lui Dumnezeu. Dimpotrivă, promisiunile Vechiului Testament sunt primite acum de Biserică.⁴

De altfel, lipsa de distincție între Israel și Biserică în ceea ce privește destinul și chemarea lor este o problemă mult mai veche și nu datează de la reformatori. Încă din primele secole ale istoriei Bisericii, anumiți învățători iudei s-au ridicat și au susținut că în ziua Cincizecimii Israel a fuzionat cu Biserica și că astăzi ei sunt unul și același lucru.

¹ D. Martyn Lloyd-Jones scrie: „Biserica este una - este formată din congregațiile Vechiului Testament și ale Noului Testament. ... Mi se pare, prin urmare, că nu există un loc special pentru iudei ca popor; aceasta este imposibil.” D. M. Lloyd-Jones, *Gott und seine Gemeinde*, Waldems (3L) 1997, pag. 138; Vezi și: W. Grudem, *Biblische Dogmatik*, Bonn; Hamburg (VKW; Arche-Medien) 2018, pag. 947-949.

² Profețiile din Vechiul Testament se referă toate la pământ. Așteptarea mea și privirea mea s-ar concentra, prin urmare, asupra vizibilului și tangibilului. Acest fapt are implicații, de exemplu, pentru subiecte precum muzica din slujbele bisericesti sau implicarea creștinilor în politică. Lucrurile pământești ar avea o prioritate mult mai mare. Creștinul, pe de altă parte, care și-a descoperit chemarea cerească, „gândește la lucrurile de sus” (Coloseni 3.2) și învață să înțeleagă mai bine de ce închinarea de astăzi este „în duh și adevăr” și de ce nu am fost lăsați pe pământ pentru a îmbunătăți lucrurile din jurul nostru.

³ W. Grudem scrie: „Biserica este comunitatea tuturor credincioșilor adevărați din toate timpurile. Această definiție înțelege Biserica ca fiind formată din toți credincioșii cu adevărat mântuiți.” W. Grudem, *Biblische Dogmatik*, Bonn; Hamburg (VKW; Arche-Medien) 2018, pag. 947.

⁴ „... că Biserica a devenit acum adevăratul Israel al lui Dumnezeu și va primi toate binecuvântările promise Israelului în Vechiul Testament.” W. Grudem, *Biblische Dogmatik*, Bonn; Hamburg (VKW; Arche-Medien) 2018, pag. 958

Israel și Biserica (Adunarea)

Mai târziu a fost Augustin care, în special sub impresia schimbării situației Imperiului Roman prin Constantin cel Mare, a crezut că Împărăția păcii a început deja. A apărut ideea transferării promisiunilor pentru Israel la Biserică⁵.

Teologia Reformată a adoptat în esență această idee și, deoarece crede că Israelul din Vechiul Testament este Biserica și Biserica din Noul Testament este Israel⁶, legea morală este predată ca regulă de viață⁷. În ceea ce privește Sabatul, se susține că ziua de odihnă a fost mutată din ultima zi a săptămânii în prima zi a săptămânii⁸. Biserica Noului Testament a intrat în moștenirea lui Israel. După cum s-a scris deja, în conformitate cu punctul de vedere al Teologiei Reformate, există *o singură* Biserică de la Adam încoace. Astăzi, această doctrină este o componentă importantă a Teologiei Reformate.

Un comentator recunoscut al Teologiei Reformate își începe dogmatica privind natura Bisericii cu Efeseni 5.25. El scrie:

Pavel spune: „Soților, iubiți-vă soțiile, după cum și Hristos a iubit Adunarea și S-a dat pe Sine Însuși pentru ea” (Efeseni 5.25). Aici termenul „Adunare (Biserică)” este folosit cu referire la toți cei pentru a căror răscumpărare a murit Hristos, la toți cei care sunt mântuiți prin moartea lui Hristos. Dar aceasta trebuie să includă toți credincioșii adevărați din toate timpurile, atât credincioșii din epoca Noului Testament, cât și credincioșii din epoca Vechiului Testament.⁹

Întrebarea este: Este permisă această logică? Deoarece Domnul S-a *dat* pe Sine pentru toți credincioșii din toate timpurile și tot Domnul S-a *dat* pe Sine pentru Biserică, pentru El Biserica este formată din toți credincioșii din toate timpurile. Totuși, această concluzie nu este convingătoare. Folosind aceeași logică, s-ar putea spune că, deoarece se mai spune că Domnul S-a dat pe sine pentru Pavel (Galateni 2.20), Pavel este Biserica sau întreaga Biserică trebuie să fie văzută în Pavel, pentru a nu spune și mai absurd: deoarece Domnul S-a dat pe Sine pentru Pavel, toți ceilalți trebuie să fie Pavel. Logica prezentată conduce la idei absurde.

⁵ Cine dorește să afle mai multe despre epoca lui Augustin, îi recomand cartea *Heilsgeschichte verstehen*, H. Stadelmann, B. Schwarz, *Heilsgeschichte verstehen*, Dillenburg (CV) 2008, pag. 77-83.

⁶ Comentatorii reformați vorbesc aici despre Biserica vizibilă și cea invizibilă. Biserica vizibilă îi include și pe cei care mărturisesc în exterior că sunt poporul lui Dumnezeu, dar nu au viață de la Dumnezeu, iar biserica invizibilă este formată din credincioșii adevărați din toate timpurile. A se vedea: W. Grudem, *Biblische Dogmatik*, Bonn; Hamburg (VKW; Arche-Medien) 2018, pag. 947-950.

⁷ Martin Luther nu a dat învățătura că Legea este regulă de viață. Acest punct de vedere se aplică mai degrabă Bisericii Reformate, care a fost marcată de Calvin și Zwingli. Potrivit teologului reformat R. C. Sproul, creștinilor li se cere în continuare să împlinească Legea: „Legea morală, pe care Dumnezeu a revelat-o în Scriptură este întotdeauna obligatorie pentru noi. Salvarea noastră este de la blestemul Legii lui Dumnezeu, nu de la datoria noastră de a ne supune ei”. R. C. *Glauben von A-Z*, Waldems (3L) 2008, pag. 306.

⁸ A se vedea, de exemplu, *Westminster Bekenntnis*, articolul 21.7. Acolo se spune despre Sabat: „Această zi de odihnă a fost de la începutul lumii până la învierea lui Hristos ultima zi a săptămânii; după învierea lui Hristos a fost transferată în prima zi a săptămânii; în Scriptură ea este numită ziua Domnului și trebuie ținută ca sărbătoare creștină până la sfârșitul lumii.” R. C. Sproul scrie: „Biserica primară a sărbătorit Sabatul în ziua Domnului și a transferat Sabatul de la sâmbătă la duminică, prima zi a săptămânii.” R. C. Sproul, *Glauben von A-Z*, Waldems (3L) 2008, p. 280; Vezi și: https://cprc.co.uk/languages/german_rememberlordsday/ [accesat: 20.03.20251].

⁹ W. Grudem, *Biblische Dogmatik*, Bonn; Hamburg (VKW; Arche-Medien) 2018, pag. 947.

Israel și Biserica (Adunarea)

Să luăm un exemplu din viața de zi cu zi: un tată are obiceiul de a cumpăra regulat familiei sale o înghețată. Un prieten al fiului său i se alătură într-o excursie și primește și el o înghețată. Nimeni nu ar susține că, doar pentru că prietenul fiului primește o înghețată, acesta face parte din familie. Deși Domnul S-a dăruit pe Sine pentru toți credincioșii de toate vârstele, acest lucru nu înseamnă că toți fac parte din aceeași familie a credinței și se bucură de aceleași binecuvântări. Efeseni 3.15 se referă în mod explicit la diferite familii de credință: „din care este numită orice familie, în ceruri și pe pământ”. Cel puțin comentatorul de mai sus își construiește deci dogma despre Biserică pe această logică greșită.

Ceea ce m-aș aștepta, și nu am găsit, este ca autorul să se ocupe de afirmațiile Domnului Isus despre Biserica Sa. Ar fi văzut el atunci că Domnul vorbește despre începutul Bisericii în *viitor* (compară cu Matei 16.18)?

În pasajul biblic menționat de W. Grudem, ar fi fost mai bine să se studieze modul în care cuvântul „Biserică” este folosit în aceeași epistolă și apoi să tragă concluziile din aceasta. În Efeseni 1, de exemplu, vedem o diferență între cei care domnesc cu Hristos și cei care sunt supuși lui Hristos și Bisericii Sale (compară cu Efeseni 1.19-23). Asupra cui ar trebui să domnească Hristos cu Biserica Sa, care „este plinătatea Sa”, dacă toți credincioșii din toate timpurile au aceeași chemare și același destin? Presupune Grudem că aceștia vor fi toți necredincioși?

În Efeseni 2 se arată că iudeii, care au devenit credincioși, și credincioșii dintre națiuni vor fi uniți pe o *bază complet nouă*. Oile din Israel sunt *scoase din* staulul lui Israel și nu oile dintre națiuni sunt *aduse în* staulul iudaic (compară cu Ioan 10). Pavel face, de asemenea, o distincție între iudei, greci și Adunarea lui Dumnezeu în prima sa scrisoare către credincioșii din Corint (1 Corinteni 10.32).¹⁰

Diferențe între Israel și Biserică (Adunare)

Aș dori să subliniez câteva diferențe care există între Israel și Biserică și care ne arată că Israel nu ar fi putut să treacă în Biserică:

- Biserica este descrisă în Matei 16.18 ca fiind *viitoare* și în Efeseni 2.15 ca fiind ceva *complet nou*. Ea a fost chemată la existență la Cincizecime (Faptele apostolilor 2.1-4,47; 5.11; 11.15: a se vedea cuvântul „la început”); Israel, dimpotrivă, își are originea în patriarhul Avraam (Geneza 12).
- Biserica nu se contopește cu Israel, ci, în timp ce Israel rămâne, credincioșii din Israel și credincioșii dintre națiuni sunt uniți într-un trup *nou*. Ei sunt „din același trup” într-o *nouă* unitate, așa cum ar putea fi tradus literal și cuvântul din Efeseni 3.6. Iudeul, care a devenit credincios, și păgânul, care a devenit credincios, se întâlnesc pe o *temelie complet nouă*, temelia unui singur trup. În ziua Cincizecimii, Duhul Sfânt a venit pe

¹⁰ W. Grudem citează în mod firesc în dogmatica sa alte pasaje biblice, care par să îi susțină punctul de vedere. Aceste chestiuni sunt tratate în detaliu în cartea *Der vergessene Reichtum* (Daniel-Verlag) [Nota traducătorului: pentru versiunea în limba română vezi linkul din capitolul „Observații preliminare”]. Cuvinte-cheie sunt: iudeu adevărat (Romani 2+9); Israelul lui Dumnezeu (Galateni 6); măslin (Romani 11).

Israel și Biserica (Adunarea)

pământ și credincioșii au fost „botezați într-un singur trup” cu Duhul Sfânt (compară cu 1 Corinteni 12.13). Este vorba de ceva care nu a existat niciodată până atunci.

- Diferența dintre Israel și Biserică a rămas și în scrierile lui Pavel (compară cu 1 Corinteni 10.32; Romani 9 și 11).
- Biserica este o comuniune *cerească* cu o promisiune crească și un destin ceresc (Evrei 3.1; Filipeni 3.20; Efeseni 1.3; 1 Corinteni 15.47-49), în timp ce Israel are o promisiune *pământescă* și un destin *pământesc* (Geneza 12; Isaia 2.2-4; Deuteronomul 28.13; Zaharia 8.21-23).
- Biserica va *domni* într-o zi peste pământ (Apocalipsa 5.10; 1 Corinteni 4.8; compară cu Efeseni 1.21-23); Israel (deși într-o poziție de superioritate față de națiuni) va *avea parte* de binecuvântarea de pe pământ și va fi canalul de binecuvântare pentru națiuni (Apocalipsa 21).
- Hristos va *domni* peste Israel și peste națiuni în Împărăția păcii (Psalmul 93.1; Isaia 32.1); Biserica este trupul Său, ea este descrisă chiar ca fiind plinătatea lui Hristos. Când totul I se va supune, ea nu va fi supusă Lui, ci va împărtăși domnia Lui (compară cu Efeseni 1.19-23).
- Binecuvântarea promisă lui Avraam era că *toate* națiunile vor fi binecuvântate în el (Geneza 12); în epoca Bisericii, nu toate națiunile ca întreg vor fi binecuvântate, ci indivizi vor fi chemați „*dintre* națiuni” (Faptele apostolilor 15.3,14; 26.17). După aceasta, ei nu mai aparțin națiunilor (Galateni 1.4; 1 Corinteni 10.32).
- Despre credincioșii din Biserică se spune că au fost făcuți „împreună-moștenitori” (Efeseni 3.6). Credincioșii dintre națiuni trebuiau să moștenească „împreună” cu iudeii care au devenit credincioși. Cu toate acestea, această moștenire nu are nimic de-a face cu moștenirea lui Israel, care constă în posedarea pământului, animale, plantații, binecuvântarea cu copii, o viață lungă și o relație fericită cu Dumnezeu. Henk Medema scrie: „Dar aici, în epistola către Efeseni, este vorba despre o moștenire aproape nelimitată. Este planul lui Dumnezeu de a aduce tot ceea ce este în ceru și tot ceea ce este pe pământ sub *un singur* cap în Hristos. Deci, în El am devenit moștenitori; aceasta este ceea ce s-a spus în Efeseni 1.10,11. Ce bogăție! Apostolul se pune apoi pe genunchi pentru a se ruga insistent ca credincioșii să înțeleagă care sunt «bogățiile gloriei moștenirii Sale în sfinți» (Efeseni 1:18). Această bogăție este atât de copleșitoare încât nu poate fi explicată în câteva cuvinte.”¹¹ - Vedem cât de mare este diferența dintre moștenirea lui Israel și cea a Bisericii.
- Biserica este „împreună-părtașe ale promisiunii în Hristos Isus” (Efeseni 3.6). Bruce Anstey scrie: „Această promisiune *nu* este legată în *niciun fel* de promisiunile făcute patriarhilor în perioada Vechiului Testament. Promisiunile făcute lui Avraam, Isaac și Iacov le-au fost făcute în timpul vieții lor. În schimb, promisiunea «vieții eterne» a fost făcută «înainte de timpurile veacurilor» (Tit 1.2). 'Viața eternă' este în mod clar o

¹¹ Vezi: *Das Geheimnis des Christus [Taina lui Hristos]* de H.P. Medema <https://www.soundwords.de/das-geheimnis-des-christus-a1105.html>. [Versiunea în limba română <https://www.soundwords.de/taina-lui-hristos-a18567.html>].

Israel și Biserica (Adunarea)

binecuvântare din Noul Testament¹² care implică o relație conștientă cu Tatăl și cu Fiul (Ioan 17.3) și locuirea Duhului Sfânt (Ioan 4.14) în credincios. Credincioșii din Vechiul Testament nu știau nimic despre o relație între Tatăl și Fiul în cadrul Divinității. Ei se bucurau doar să trăiască pentru totdeauna pe pământ sub domnia lui Mesia (Psalmul 8.1-9 și altele pasaje)¹³ și nici nu aveau locuirea Duhului Sfânt în ei. Viața eternă a fost văzută pentru prima dată când Hristos a venit în lume și a revelat-o; înainte de aceasta, ea era „la Tatăl” în cer (1 Ioan 1.2).”¹⁴

- Poporului Israel i s-a promis o poziție de superioritate; el urma să fie binecuvântat mai presus de toate celelalte națiuni și să fie o binecuvântare pentru națiuni (Deuteronomul 28.13; Zaharia 8.21-23; Isaia 2.2-4 și alte pasaje). În Biserică, dimpotrivă, credincioșii dintre iudei și credincioșii dintre națiuni sunt pe picior de egalitate. Nu există niciun tratament preferențial aici! Prin urmare, aceste promisiuni ar fi căzut la pământ dacă Israel ar fi trecut în Biserică.
- Revenirea Domnului pentru Biserică (1 Tesaloniceni 4.13-18) se distinge în mod clar de revenirea Domnului pentru Israel în putere și mare glorie (Matei 24.29-31). Intru mai detaliat în această diferență în capitolul „Răpirea înainte de Necazul cel mare”.
- La „nunta Mielului”, «soția» Mielului se distinge de cei „invitați” (Apocalipsa 19.7-9). Aceasta arată că vor exista diferențe între sfinții cerești.
- Planul lui Dumnezeu pentru Israel și Evanghelia despre Mântuitorul care va veni au fost prevestite profeților: „Pe care a promis-o mai înainte prin profeții Săi în scrieri sfinte” (Romani 1.2; compară cu Romani 9-11) sau, așa cum spune Zaharia, „după cum a vorbit prin gura sfinților Săi profeți care au fost de la început” (Luca 1.70). Planul etern cu privire la Biserică „nu a fost făcut cunoscut fiilor oamenilor” și, de asemenea, nu a fost ascuns în Vechiul Testament, ci „în Dumnezeu” (Efeseni 3.9) - până când apostolul Pavel a dezvăluit acest plan.
- Credincioșii din Biserică nu au devenit concetățeni ai lui Israel, așa cum se deduce în mod greșit din Efeseni 2.19, ci iudeii credincioși și națiunile credincioase au primit împreună o cetățenie *cerească* (Filipeni 3.20). Este o cetățenie de un tip complet diferit.
- Biserica este formată din „frați sfinți care au parte de *chemarea cerească*” (Evrei 3.1), în timp ce Israel a primit o *chemare pământescă* prin Avraam (Geneza 12).

¹² Viața eternă este menționată și în Vechiul Testament (ex. Psalmul 133), dar nu în calitate în care o putem cunoaște în Domnul Isus (compară cu Ioan 17.3; 1 Ioan 1.1-4).

¹³ Uneori se face referire la Avraam în legătură cu Evrei 11.9-13. Există o explicație a acestei idei în cartea menționată mai sus *Der vergessene Reichtum* pag. 388-394 (*Bogăția uitată*, capitolul 13: Privilegiile chemării cerești în epistola către Evrei).

¹⁴ Vezi: *Die Gemeinde wird nicht durch die große Drangsal gehen* [Biserica nu va trece prin necazul cel mare] de B. Anstey - <https://www.soundwords.de/die-gemeinde-wird-nicht-durch-die-grosse-drangsal-gehen-a11846.html>; [Traducerea în limba română: <https://www.soundwords.de/adunarea-biserica-nu-va-trece-prin-necazul-cel-mare-a11865.html>.]

Israel și Biserica (Adunarea)

Acestea sunt doar cele mai esențiale puncte - ar putea fi făcute și alte distincții, iar noi am face bine să acordăm atenție diferențelor și să „împărțim drept Cuvântul adevărului” (2 Timotei 2.15).

Poate că unii se vor gândi: Ce importanță are dacă avem diferențe în acest punct? Ei bine, dacă luăm în considerare faptul că aproape 70 la sută din Scriptură se referă la Israel și poate 10 sau 15 la sută la Biserică, atunci contează ce cred eu în legătură cu Israel și cu Biserica. Oricine se înșală cu privire la acest punct se înșală cu privire la majoritatea revelației biblice.

Titlul original: *Israel und die Gemeinde*
Sursa: *Reformatrische Theologie - was steckt dahinter?*
Editura Daniel-Verlag, 2025, pag. 13-20.